

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE ANNY VONDŘICHOVÉ
SKUPINA 42 A CHICAGO RENAISSANCE – KOLÁŘ, SANDBURG,
MASTERS (1914–1948)

Anna Vondřichová se v diplomové práci pokouší nabídnout historickou a interpretační analýzu tématu, které – jak sama v úvodu říká – bylo „*zatím jen všeobecně potvrzováno*“, tedy analýzu, jež „*nebyla dosud provedena*“. Zamýšlí sledovat korelace mezi poetikami a noetikami dvou uskupení, Skupiny 42 a Chicago Renaissance. Přičemž vlastním cílem je interpretace a především komparace „*dílčích motivů*“ a vysledování „*jejich podílu na tématu obecném*“. Tím jsou už předem dány možnosti, výhody i případné limity. Především z toho důvodu, že diplomantka svůj záměr zdá se mi beze zbytku splnila.

Práce je dvojčlenná: první část (historická, s. 5–23) odděleně pojednává kontextové okolnosti českého a amerického okruhu autorů a odděleně rovněž naznačuje historii českých překladů anglo-americké poezie. S využitím základní teoretické i sekundární literatury charakterizuje Skupinu 42, pojmenovává základní milníky – vydavatelské, ediční či překladatelské – a vřazuje ji do českého literárního kontextu (Chalupecký, Grossmann, Kotalík; Petrová, Pešat, Blažiček, Karfík, Trávníček ad.). Ze Skupiny 42 si vybírá básníka (a překladatele) Jiřího Koláře jako těsnou spojnicí k autorům Chicago Renaissance. Sandburg, Masters a Lindsay jsou vřazeni do americké literatury pojednávající o (velko)městě, míněno samozřejmě Chicago. Zpřítomnění teoretického myšlení o americkém městě (Smith, Svenson, Durnell, Primeau ad.) je rozhodným přínosem práce k úvahám o daných česko-amerických vztazích. Plyne mi z toho rovněž jedno z možných témat obhajoby: jakou úlohu sehrály Kolářovy překlady na poetiku tzv. skupinovou, jinými slovy, zda je autorčin metonymický pohled „*skrze*“ Koláře ospravedlnitelný (a stejně tak, zda není přespříliš eliminován Lindsey).

Druhá část (interpretační, s. 24–69) je vystavěna na dvojím sledování problematiky: města a Koláře. Ve snaze zpracovat dosud nezpracované téma se diplomantka pouští do analýz několika základních momentů spojujících oba okruhy autorů: věnuje se fenoménům město, společnost (a jedinec), jazyk nebo třeba čas. „*V městě i v textu (literatuře obecně) existují také oblíbené oblasti a ta místa, jimž se snažíme vyhýbat. Avšak nejde jen o hledisko osobních preferencí,*“ čteme přesvědčivou charakteristiku. Tak by se dalo říci, že *město* – jako svorník poetik obou (více méně volných) uskupení – město se svými centry i periferiemi, konstantami či ukazateli (kandelábry stejně jako výlohami) a obyvateli je ústředním tématem celé práce. Však také Kolářova poezie je nahlížena především městskou optikou: mnohoperspektivnost, personifikace, městská mluva. A vzhledem k překladům Sandburga a Masterse označuje

diplomantka interpretační cíle jak v případě americké poezie, tak poezie Jiřího Koláře za totožné. K těmto cílům směřují i translatologické pasáže, řešící základní otázku, zda „nedochází k promítnutí poetiky skupinové do originálu Sandburgova a Masterova“; odpovědí na většinu průběžně pokládaných otázek je závěrečná podkapitola Kolář – Sandburg – Masters (s. 61–67).

Protože se jedná o práci inspirativní, nabízím několik možných témat k obhajobě. Celkově je práce poměrně složitě a umně prokomponována: proto přiznávám dojem jisté neústrojnosti jen ze zařazení komentovaného přehledu českých překladů americké poezie od poloviny 19. století nebo možná i tam, kde to není vzhledem k úběžníku práce potřeba (Longfellow, Irving, Twain ad.). Ale i to je spíše drobnost, zřejmě by vše napravila jen změna perspektivy. Pokud bych měl vytyčit další směřování případně nevyužité možnosti práce, zajímal by mě způsob, jak vůbec uvažovat o angloamerických inspiracích bez nutné relativizace, tj. v poměru k dalším Kolářovým překladům, adaptacím a edicím: Sun, Epiktet, Ezop, Erben ad. Je to vůbec možné? Anebo nakolik je/není nutné v případě Sandburga a Masterse uvažovat o podílu překladatelské spolupráce, Urbánkové či Fryntové?

V závěru se jen mohu vrátit k tomu, co jsem řekl v úvodu: práce po mém soudu naplňuje, co si předsevzala. Je zdařilá ve zvoleném tématu, metodě i zpracování. Diplomantka prokazuje schopnost absorbovat s jistotou metodologické, translatologické a literárněhistorické podněty a pracovat s nimi komplexně. (Rovněž v případě *města* je obeznámena s odbornou literaturou, zvláště opřena o mytopoetické eseje Daniely Hodrové.)

V neposlední řadě bych se rád zmínil o tom, jakou jazykovou jistotou se práce vykazuje či s jakou přirozeností jsou do ní zakomponovány četné citace (sice nezbytné, jak se na analytickou práci sluší, ale zároveň s nimi není plýtváno). Z dosavadního snad zřetelně vyplývá, že práci Anny Vondřichové doporučuji – a rád – k obhajobě.

PhDr. Petr Šrámek, PhD.

V Praze 3. 9. 2007

